

Od redakcji

Jednym z przedsięwzięć od wielu lat rozważanych i planowanych w obrębie Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego było utworzenie czasopisma poświęconego ewaluacji. Powodem tych rozważań i planów był z jednej strony brak takiego czasopisma wydawanego w Polsce, z drugiej zaś poczucie, że Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne posiada odpowiedni do tego potencjał, mając w szeregach swoich członków przedstawicieli środowiska akademickiego, ale także żywiąc przekonanie, że utworzenie czasopisma ewaluacyjnego w istotnym stopniu może się przyczyniać do wykonywania misji Towarzystwa, jaką jest upowszechnianie kultury ewaluacyjnej w Polsce.

Bodźcem umożliwiającym urzeczywistnienie tych planów było uzyskanie dofinansowania ze środków Narodowego Instytutu Wolności-CRSO w ramach Programu PRO04 na realizację projektu „Think Tank Ewaluacyjny” koordynowanego przez Magdalenę Urbańską. Jedną z inicjatyw przewidzianych w ramach tego projektu było utworzenie „Polskiego Przeglądu Ewaluacyjnego” (*Polish Evaluation Review*).

„Polski Przegląd Ewaluacyjny” ma być z założenia czasopismem interdyscyplinarnym, co można uznać za naturalną kolej rzeczy, biorąc pod uwagę, że problematyka ewaluacji również cechuje się interdyscyplinarnością. Czasopismo stanowi przestrzeń do publikacji tekstów zarówno teoretycznych, jak i empirycznych. Ma być miejscem do prowadzenia refleksji nad procesem ewaluacji, m.in. na temat różnych perspektyw teoretycznych i metodologicznych problemów związanych z prowadzeniem badań ewaluacyjnych, oceny jakości i użyteczności wyników badań ewaluacyjnych (wymiar metaewaluacji), aksjologicznych podstaw badań ewaluacyj-

nych oraz problemów etycznych związanych z prowadzeniem tego typu badań, celów ewaluacji, możliwości i ograniczeń wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych oraz roli, jaką pełni ona w życiu publicznym lub jaką pełnić powinna. Nie może także zabraknąć miejsca dla artykułów zawierających prezentację oraz analizę wyników badań ewaluacyjnych.

Istotnym celem czasopisma jest koncentrowanie się nie tylko na zagadnieniach naukowych, ale również na kwestiach popularyzatorskich. Dlatego w czasopiśmie znajduje się również miejsce dla recenzji raportów z badań ewaluacyjnych, sprawozdań z konferencji poświęconych ewaluacji oraz informacji o realizowanych badaniach ewaluacyjnych.

Oprócz artykułów przygotowywanych zgodnie ze standardami opracowywania tekstów naukowych w „Polskim Przeglądzie Ewaluacyjnym” mogą być także publikowane szkice czy eseje stanowiące refleksję na ważne tematy dotyczące budowania kultury ewaluacyjnej oraz stymulujące do dyskusji w tym zakresie.

Niniejszy numer zawiera sześć artykułów poświęconych różnym zagadnieniom związanych z problematyką ewaluacji. W pierwszym z nich Leszek Korporowicz prowadzi rozważania nad społeczną aksjologią ewaluacji, wykazując, że wartości stanowią fundament teorii oraz praktyki ewaluacji.

Za dopełnienie tekstu Leszka Korporowicza można uznać artykuł Sylwii Jaskuły poświęcony społecznej użyteczności ewaluacji. Autorka, również wychodząc od podstaw aksjologicznych, ukazuje znaczenie społecznego zaangażowania dla osiągnięcia wysokiego poziomu użyteczności ewaluacji oraz funkcjonowania w warunkach demokratycznych, umożliwiającym to społeczne zaangażowanie.

Takie wartości jak otwartość oraz społeczne zaangażowanie stanowią również kanwę kolejnego artykułu autorstwa Iwony Sobieraj poświęconego rozważaniom nad nauką obywatelską oraz sformułowaniu kryteriów ewaluacji nauki obywatelskiej.

Problematyce ewaluacji nauki, tym razem w jej zinstytucjonalizowanym wymiarze, poświęcony został także artykuł autorstwa Ewy Kusideł. Autorka, stosując narzędzia analizy statystycznej, analizuje powiązania zachodzące pomiędzy przyznawaniem kategorii naukowych w ramach parametryzacji nauki w obrębie wyróżnionych dyscyplin naukowych, a ich popularnością.

Artykuł Anny Borowczak oraz Bartosza Ledziona został poświęcony prezentacji założeń teoretycznych oraz doświadczeń związanych z realizacją projektu ewaluacyjnego dotyczącego oceny realizacji koncepcji Smart City w Państwach Grupy Wyszehradzkiej.

Last but not least artykuł Tomasza Kupca stanowi bazujący na literaturze przedmiotu impuls do dyskusji nad procesem profesjonalizacji zawodu ewaluatora, ponieważ ten tekst stanowi wieloaspektową analizę argumentów za oraz przeciw tworzeniu opisu kwalifikacji ewaluatora.

Mając na uwadze praktyczny wymiar Czasopisma, oprócz artykułów, w niniejszym numerze wyróżniono także dział zatytułowany „Postulaty/Rekomendacje”. Umieszczono w nim tekst Jerzego Tutajy stanowiący zbiór praktycznych wskazówek użytecznych w kontekście projektowania i prowadzenia ewaluacji dokumentów strategicznych gmin z położeniem akcentu na ewaluację *ex ante*.

Wyrażamy nadzieję, że zainicjowany niniejszym numerem „Polski Przegląd Ewaluacyjny” stanie się stałą lekturą, a zarazem źródłem inspiracji dla osób zajmujących się ewaluacją.

Zachęcamy do nadsyłania propozycji tekstów do kolejnego numeru Czasopisma, którego opublikowanie jest planowane w drugiej połowie 2023 r.

Krzysztof Piróg
Redaktor Naczelny